

**ประวัติและผลงานเกษตรกรดีเด่น สาขาไร่นาสวนผสม
อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี**

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นางวรรณมา คงเมือง อายุ 62 ปี เกิดเมื่อวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์พ.ศ. 2497 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 4/7 หมู่ที่ 2 ตำบลดอนรัก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี โทรศัพท์ 086 – 293 - 2391

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	สาขาวิชาเอก	สถาบันการศึกษา
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4	-	โรงเรียนบ้านนาเกตุ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี

ประวัติครอบครัว

บิดาชื่อ นายจ่าย บุญแนบ มารดาชื่อนางเลื่อน บุญแนบ สมรสกับนายนิมิตร คงเมือง (เสียชีวิต) มีบุตรด้วยกัน 2 คน หญิง 1 คน ชาย 1 คน

- 1.นางซุฎาพร สารพงษ์ อายุ 41 ปี ประกอบอาชีพ รับราชการครู โรงเรียนบ้านมะพร้าวต้นเดียว อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- 2.นายภานุวรรณ คงเมือง อายุ 35 ปี ประกอบอาชีพรับจ้าง

ประวัติการทำงาน

ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งนักการภารโรง โรงเรียนเดชะปัต ตนยานุกูล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ระหว่าง พ.ศ. 2529 – 2557

ความเป็นผู้นำ และการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่างๆ

- มอบที่ดินเพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยและบ่อบาดาลสำหรับทำน้ำประปาหมู่บ้าน บ้านท่าด่าน หมู่ที่ 2 ตำบลดอนรัก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- ร่วมกิจกรรมงานประเพณี และให้การสนับสนุนช่วยเหลือชุมชน หน่วยงานต่างๆในพื้นที่
- พื้นที่ทำการเกษตรเป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง /เกษตรทฤษฎีใหม่ ระบบการจัดการและอนุรักษ์ธรรมชาติเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้โดยถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การทำเกษตรแบบไร่นาสวนผสมโดยใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักจากเศษพืชผักและวัสดุการเกษตร หมุนเวียนการใช้ทรัพยากรในไร่นา พังพางปัจจัยการผลิตจากภายนอกน้อยลง ทำให้ระบบนิเวศการเกษตรดีขึ้น ในดินมีอินทรีย์วัตถุทำให้ดินฟื้นคืนความอุดมสมบูรณ์ มีความเหมาะสมในการปลูกพืชที่สำคัญช่วยในเรื่องการลดต้นทุนการผลิตการใช้วิธีการไถกลบตอซังในนาข้าว การผลิตฮอร์โมนและน้ำหมักสูตรต่างๆ ทำให้ลดปริมาณการใช้สารเคมีและเลิกใช้ได้อย่างสิ้นเชิงในปัจจุบันนี้

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการสร้างผลงาน

ปี 2556 นางวรรณมา และนายนิมิตร (สามี) ได้ร่วมกันคิดทำอาชีพเกษตรกรรมให้เต็มรูปแบบหลังจากเกษียณอายุราชการ ซึ่งเดิมทีก็ดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรควบคู่กับทำงานราชการอยู่แล้ว เมื่อนายนิมิตร และนางวรรณมาออกจากราชการในตอนนั้นได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่หน่วยงานเกษตร และหน่วยงานต่างๆเข้ามาอบรมให้ความรู้ และนำไปปรับ ประยุกต์ใช้จนประสบผลสำเร็จในหลายๆด้าน และมีการ รวมกลุ่มสมาชิกในหมู่บ้านที่สนใจ เข้ารับการอบรมวิธีการคัดเลือกพันธุ์ข้าวการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา การลดต้นทุนการผลิต

ศึกษาดูงานการผลิตพืชอินทรีย์ ในพื้นที่และ จังหวัดใกล้เคียง และเริ่มทำ การเกษตรอินทรีย์ ลดปริมาณการใช้ ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชจากนั้นขยายผลสู่พืชผักและ พืชอื่นๆ ปัจจุบัน ดำเนินการเกษตรอินทรีย์มาแล้ว 3 ปีโดยเริ่มดำเนินการในแปลงนาจากนั้นพืชผัก และพืชอื่นๆเกิดแนวความคิดการทำ ไร่นาสวนผสมเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานเกษตรและหน่วยงานอื่นๆ และจากการเดินทางไปเยี่ยมชมและ ไปศึกษาดูงานต้นแบบการปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากพื้นที่ที่ทำนาเพียงอย่างเดียวเริ่ม ขุดบ่อเลี้ยงปลาระหว่างแถวมะพร้าว จำนวน 2 ร่องดินที่ขุดนำมาถมเพื่อปรับเป็นที่ปลูกพืชผักสวนครัวไม้ผลและ ไม้ใช้สอยต่อมาขุดบ่อเพิ่มอีก 2 บ่อเพื่อเก็บกักน้ำใช้ในการเกษตรตลอดทั้งพื้นที่ปัจจุบันพัฒนาพื้นที่เป็นไร่นาสวน ผสมยึดหลักในความพออยู่พอกินพอใช้ ประหยัดในการดำรงชีพปลูกพืชผักเศรษฐกิจและบริโภคเองในครัวเรือน เลี้ยงเป็ดไข่ เป็ดเนื้อ เลี้ยงไก่พื้นเมือง เลี้ยงปลาตก ปลาไน ปลาสลิด ปลาตะเพียน ไข่บรืโภคและจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับครอบครัว ลดรายจ่ายเหลือกินเหลือใช้ และมีการทำบัญชีครัวเรือนควบคู่ไปด้วย ต่อมาเมื่อเดือนธันวาคม ปี 2557 นายนิมิตรได้เสียชีวิตอย่างกะทันหันด้วยอาการสงบ ภาระต่างๆในเรื่องการเกษตรจึงตกมาที่นาง วรณาคณเดียว แต่โชคดีที่มีลูกสาวและลูกเขยกลับมาอยู่ที่บ้านและคอยช่วยเหลือ (หลังจากเลิกงานในตอนเย็น และในวันหยุด) จึงได้ดำเนินกิจกรรมมาจนถึงปัจจุบันนี้

ผลงานและความสำเร็จทั้งปริมาณและคุณภาพตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง /เกษตรทฤษฎีใหม่ ภาคการเกษตรโดยใช้หลักความ พอประมาณความมีเหตุผลการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการประ กอบอาชีพและความเอื้ออาทรต่อกันนำไปสู่สังคมและ ชุมชนเป็นเสมือนรากฐานของชีวิตมีความเข้มแข็งและเจริญรุ่งเรือง เกิดความมั่นคงยั่งยืนในการประกอบอาชีพ เป็นผู้นำในการผลิตน้ำหมักชีวภาพและคิดค้นส่วนผสมใหม่ๆมาทดลองใช้ในแปลงไร่นาจากนั้นขยายผลสู่พืชผัก และพืชอื่นๆ

ปัจจุบันพื้นที่ทำการเกษตรเป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง /เกษตรทฤษฎีใหม่ ระบบการจัดการและ อนุรักษ์ธรรมชาติเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้โดยถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

ข้อมูลทางการเกษตรพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 15 ไร่โดยดำเนินการดังนี้

ส่วนที่ 1 จำนวน 2 ไร่ ใช้สำหรับเป็นที่พักอาศัยที่เก็บอุปกรณ์การเกษตรโรงเรือนสำหรับเลี้ยงสัตว์และ พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักอินทรีย์เพื่อบริโภคและจำหน่าย

ส่วนที่ 2 จำนวน 2 ไร่ แบ่งเป็นบ่อเลี้ยงปลาตก 2 บ่อและบ่อสำหรับกักเก็บน้ำเพื่อทำการเกษตร 1 บ่อ พื้นที่คันดินรอบบ่อใช้ประโยชน์ในการประกอบกิจกรรมการผลิตพืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร ปลูกไม้ผลไม้ยืน ต้น และใช้เลี้ยงปลาตามธรรมชาติเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนเมื่อเหลือบริโภคแล้วนำไปจำหน่ายในชุมชน

ส่วนที่ 3 จำนวน 11 ไร่ พื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายโดยแบ่งเป็น

- พื้นที่ปลูกข้าวหอมปทุมเพื่อบริโภคและจำหน่ายจำนวน 4 ไร่
- พื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิแดง เพื่อบริโภคและจำหน่าย จำนวน 4 ไร่
- พื้นที่ปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่ เพื่อบริโภคและจำหน่าย จำนวน 3 ไร่

หลังฤดูการทำนาปลูกพืชผักสวนครัว พืชสมุนไพร ไม้ผลไม้ยืนต้น

รายได้รายวันได้แก่

- กิจกรรมพืชผัก (ผักกินใบผักชีมะเขือเทศพริกโหระพาแกงตุ๋นถั่วฝักยาวเป็นต้น)
- กิจกรรมสัตว์(ปลาตก ปลาอินทรี ไข่เป็ด ไก่พื้นเมือง)

รายได้รายสัปดาห์ที่ได้แก่ผักบางชนิด (ข่าตะไคร้ใบมะกรูด เป็นต้น)

รายได้รายเดือนหรือตามฤดูกาลผลิต 2 - 4 เดือนได้แก่

- กิจกรรมการปลูกพืชผัก(ผักเขียว ข้าวโพด พืชผักและพืชสมุนไพรอื่นๆ)
- กิจกรรมการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น(กล้วยฝรั่ง มะม่วง มะนาว มะพร้าวผลอ่อน/ผลแก่)
- กิจกรรมด้านการเลี้ยงสัตว์เช่นไก่พื้นเมืองเป็ดเนื้อ
- กิจกรรมด้านสัตว์น้ำการเลี้ยงปลาตกและปลาธรรมชาติ

รายได้รายปีเป็นประจำทุกปีได้แก่

- กิจกรรมการทำนา(นาปรัง นาปี)
- กิจกรรมการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น (ขนุน กล้วยฝรั่ง มะม่วง มะพร้าวผลอ่อน/ผลแก่)
- กิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ (เป็ดเนื้อ ไก่พื้นเมือง)
- กิจกรรมด้านสัตว์น้ำการเลี้ยงปลาตกและปลาธรรมชาติ

ทุน/รายได้ ปี 2556 – 2558
จากการผลิตพืชผัก พืชสมุนไพร ไม้ผล

ปี พ.ศ.	ต้นทุน	ขายได้ (บาท)	กำไร (บาท)	หมายเหตุ
2556	26,100	42,000	15,900	
2557	28,500	37,900	9,400	
2558	23,700	34,250	10,550	

ทุน/รายได้ ปี 2556 – 2558
จากการผลิตไม้ยืนต้น

ปี พ.ศ.	ต้นทุน	ขายได้ (บาท)	กำไร (บาท)	หมายเหตุ
2556	850	4,250	3,400	
2557	640	5,700	5,060	
2558	470	6,820	6,350	

ทุน/รายได้ ปี 2556 – 2558
จากการเลี้ยงปลาตก ปลากินพืช

ปี พ.ศ.	ต้นทุน	ขายได้ (บาท)	กำไร (บาท)	หมายเหตุ
2556	38,500	47,370	8,870	
2557	39,420	49,800	10,380	
2558	42,500	52,750	10,250	

จำหน่ายปลาตก กก.ละ 60 บาท

ปลานิล กก.ละ 70 บาท

ปลาอื่นๆ กก.ละ 50 บาท

ทุน/รายได้ ปี 2556 – 2558
จากการเลี้ยงสัตว์ เป็ดไข่ เป็ดเนื้อ ไก่พื้นเมือง

ปี พ.ศ.	ต้นทุน	ขายได้ (บาท)	กำไร (บาท)	หมายเหตุ
2556	10,270	32,100	21,830	
2557	12,150	32,700	20,550	
2558	13,220	34,520	21,300	

จำหน่ายไข่เป็ด แผงละ 120 บาท

จำหน่ายเป็ดเนื้อ กก.ละ 70 บาท

จำหน่ายไก่พื้นเมือง กก.ละ 80 บาท

ต้นทุนการทำนา พื้นที่ 1 ไร่

ที่	รายการ	ทำเอง	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558 - 2559	หมายเหตุ
1	ค่าไถตะ ค่าไถแปร ค่าไถคราด	-	2,600	2,800	3,000	
2	ค่าถอนกล้า/ปักดำ	-	-	-	5,000	
3	ค่าปุ๋ยเคมี	-	-	-	-	
4	ค่าปุ๋ยหมัก/อินทรีย์	-	-	-	-	
5	ค่าตัดหญ้า		300	500	300	
6	ค่าเก็บเกี่ยว		500	600	700	
7	ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว - ไรซ์เบอร์รี่ - หอมปทุม - หอมมะลิแดง		800 400 600	400	560	

ทุน/รายได้ ปี 2556 – 2558

จากการทำนา

ปี พ.ศ.	ต้นทุน	ขายได้ (บาท)	กำไร (บาท)	หมายเหตุ
2556	4,200	52,000	10,000	
2557	4,300	60,600	17,000	
2558	95,600	104,000	8,400	

ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ผลผลิตเฉลี่ย 650กก./ไร่ จำหน่าย กก.ละ 70 บาท

ข้าวหอมปทุม ผลผลิตเฉลี่ย 750 กก./ไร่ จำหน่าย กก.ละ 60 บาท

ข้าวหอมมะลิแดง ผลผลิตเฉลี่ย 700 กก./ไร่ จำหน่าย กก.ละ 70 บาท

แผนการผลิต ปี 2559 – 2560

ที่	กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	ปลูกข้าวหอมใบเตย									4 ไร่			
2	ปลูกข้าวหอมชลสิทธิ์					4 ไร่							
3	ปลูกข้าวหอมปทุม					3 ไร่							
4	ปลูกพืชผัก พืชสมุนไพรต่างๆ				พริกชี้ฟ้า	มะเขือเปราะ	ข้าวโพดหวาน			พริกชี้ฟ้า		มะเขือเปราะ	
5	นาบัว								1 ไร่				
6	เลี้ยงปลาดุก ปลา กินพืชอื่นๆ									20,000 ตัว			
7	โกพื้นเมือง							30 ตัว					
8	ไม้ผล ไม้ยืนต้น								ลองกอง 2 ต้น	มะพร้าว		ทุเรียน หมอนทอง 2 ต้น	

การประกวดเกษตรกรดีเด่น
สาขาอาชีพไร่นาสวนผสม
ประจำปี พ.ศ. 2559

นางวรรณฯ คงเมือง
อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

ภาพกิจกรรม
ส่วนที่ 1 ที่พักอาศัย ที่เก็บอุปกรณ์การเกษตรและโรงเรือน

การใช้พลังงานทดแทน จักรยานปั่นน้ำเพื่อการเกษตร

ส่วนที่ 2 บ่อกักเก็บน้ำใช้สำหรับฤดูแล้ง และบ่อเลี้ยงปลา

เลี้ยงปลาดุกในร่องสวน

เลี้ยงปลากินพืชในบ่อเก็บน้ำใช้สำหรับฤดูแล้ง

ส่วนที่ 3 พื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อบริโภคในครัวเรือนและการจำหน่าย

การทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักอินทรีย์ ใช้ในกิจกรรมการเกษตร ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีโดยสิ้นเชิง

นำเศษพืชผัก ผลไม้มาหมักทำปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมี

ใช้มูลไก่ เปิดแกลบมาทำเป็นปุ๋ยใส่ไม้ผลไม้ยืนต้น พืชผัก พืชสมุนไพร ลดการใช้ปุ๋ยเคมี

ช่วยเหลืองานสังคม เข้าร่วมการอบรมในกิจกรรมต่างๆ

มอบที่ดินเพื่อใช้เป็นที่พักเพาะบ่อบาลสำหรับทำประปาหมู่บ้าน
หมู่ที่ 2 บ้านท่าด่าน อ.หนองจิก จ.ปัตตานี

พื้นที่ทำการเกษตรเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรโดยถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

เข้าร่วมการอบรมเพื่อหาความรู้จากหน่วยงานต่างๆ

กิจกรรมด้านการเกษตรการปลูกพืชผัก พืชสมุนไพร ไม้ผล ไม้ยืนต้น

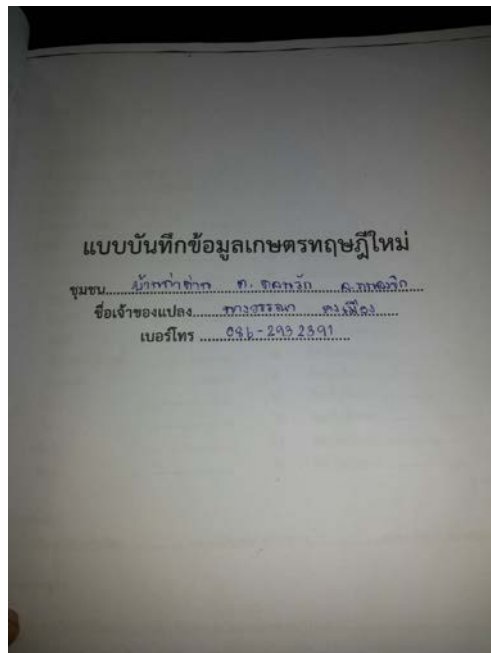

ผักสวนครัวรั้วกินได้ “ปลูกทุกอย่างที่กินกินทุกอย่างที่ปลูก มีเหลือก็ให้แบ่งปันและขาย”

การจดบันทึก บัญชีรับ - จ่ายของครัวเรือน

ภาคผนวก